

HANTERING AV SCHAKTMASSOR

Redovisning av ett regeringsuppdrag +
kort info om pågående vägledningsarbete

Kristina Widenberg
Naturvårdsverket, september 2023

Regeringsuppdrag: Hantering av schaktmassor och andra naturliga material som kan användas för anläggningsändamål

- Redovisning till regeringen den 31 maj 2022
- På extern remiss till 27 oktober 2022, remissvar finns att nå här:
[Remiss av Naturvårdsverkets skrivelse Hantering av schaktmassor och annat naturligt förekommande material som kan användas för anläggningsändamål - Regeringen.se](#)

Förslag till åtgärder inom fyra problemområden:

- Avfallsbegreppet
- Tillgång och efterfrågan
- Planering och samordning
- Tillsynens förutsättningar

Avfallsbegreppet, åtgärder som föreslås (avfall)

- Förbättrad vägledning kring avfallsdefinitionen (arbete påbörjat)
- Prövningsbestämmelser för avfall tydliggörs
- Ny prövningsbestämmelse för återvinning av massor som innehåller invasiva främmande arter

Avfallsbegreppet, åtgärder som föreslås (produkter)

- Nytt kapitel i MPF föreslås, *Hantering av material som uppstår i bygg- och anläggningsverksamhet (ej avfall)*
- Förtydligande i FMH vad som ingår i prövning av täktverksamhet

Avfall

- Förbättrad vägledning kring avfallsdefinitionen (arbete påbörjat)
- Prövningsbestämmelser för avfall tydliggörs
  - återvinning av avfall för anläggningsändamål tydliggörs genom en mängdgräns samt icke-farligt och inert avfall
  - Sortering och mekanisk bearbetning av avfall för bygg- och anläggningsändamål tydliggörs genom att befintlig undantagsmöjlighet kopplas till att återvinningen sker på platsen där avfallet ska användas
  - Lagring av avfall som ska användas för bygg- och anläggningsändamål tydliggörs genom att det ska vara inert
  - Justeringar i prövningsbestämmelserna 68-69 §§, 71-72 §§, i syfte att tydliggöra vilken kod som har företräde
- Ny prövningskod för återvinning av massor som innehåller invasiva främmande arter

Produkter/ej avfall

- Nytt kapitel i MPF föreslås: Hantering av material som uppstår i bygg- och anläggningsverksamhet
  - nya prövningskoder för lagring av jord, berg, naturgrus eller andra jordarter som inte är avfall (anmälningsplikt upp till 300 000 ton vid något tillfälle)
  - nya prövningskoder för sortering och mekanisk bearbetning av jord, berg, naturgrus eller andra jordarter, som inte är avfall (anmälningsplikt upp till 200 000 ton per år)
  - ny anmälningsplikt för användning av icke förorenad jord och annat naturligt material som har grävts ut i samband med en byggverksamhet
- Förtydligande i FMH vad som gäller vid prövning av täkt

Tillgång och efterfrågan, åtgärder som föreslås, b la

- Ökad kunskap hos dem som producerar och hanterar massor genom särskilda insatser
- Förbättrad vägledning
- Ökat informationsutbyte

Planering och samordning, åtgärder som föreslås, b la

- Bättre verktyg för masshanteringsplanering, uppdrag föreslås ges till Boverket och SGU
- Lagring av avfall
  - Möjliggöra lagring längre än 3 år om det finns särskilda skäl
  - Identifiera lämpliga platser för hantering av massor

Tillsynens förutsättningar, åtgärder som föreslås

- Ändringar i lagstiftning, förtydliganden av tillämpning av regelverk mm. underlättar för tillsynsmyndigheten
- Ökat stöd genom förbättrad vägledning vid bedömning av risker vid hantering och användning
- Bör ges större möjligheter till samordning och delaktighet i tidiga skeden

Viktigaste slutsatserna

- Skaffa mer kunskap om innehåll, egenskaper och risker vid hantering och användning av massor
- Mer lika krav för bedömning av avfall och produkter
- Skapa bättre förutsättningar för tydlighet och förutsägbarhet i prövning
- Ökad samordning
- Förbättra vägledningen

Vägledning och fortsatt arbete

Del 1. Undersökning av avfallets kvalitet och egenskaper (publicerad juni 2021)

Del 2. Sammanställning av rättspraxis (publicerad mars 2022)

Del 3. Lagstiftning (avvaktar) och tolkning av centrala begrepp (publicerad april 2023)

Del 4. Miljö- och hälsomässigt lämplig återvinning (del 1 nu på remiss)

Vad händer nu?

- Avvakta besked kring ev förändringar i nationell lagstiftning. Därefter tas delen om vägledning till gällande lagstiftning fram
- Fokus på vägledning om riskbedömning

Den resurs som massor utgör ska kunna nyttjas på ett mer hållbart och ändamålsenligt sätt!

TACK!